

PADIE

PLA D'ATENCIÓ A LA
DIVERSITAT I INCLUSIÓ
EDUCATIVA

APROVAT EN CLAUSTRE:

13/01/2021

APROVAT EN CONSELL ESCOLAR:

23/03/2021

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ. QUÈ ENTENEM PER DIVERSITAT I INCLUSIÓ EDUCATIVA.

2. CREAR CULTURES I POLÍTIQUES INCLUSIVES.

- 2.1. La importància de la participació de la Comunitat Educativa i de l'entorn.
- 2.2. Creació d'una comissió mixta de foment i suport a la inclusió.
 - 2.2.1. Objectius i activitats de la comissió mixta de foment i suport a la inclusió per al foment de cultures inclusives.
 - 2.2.2. Objectius i activitats de la comissió mixta de foment i suport a la inclusió per al foment de polítiques inclusives.

3. TREBALLAR AMB PRÀCTIQUES INCLUSIVES: LA PREVENCIÓ

- 3.1. Creació d'una comissió tècnica de suport a la inclusió.
 - 3.1.1. Objectiu de la comissió tècnica de suport a la inclusió.
- 3.2. Prevenció de barreres.
 - 3.2.1. Formes d'organització i metodologies que fomenten la inclusió educativa i eviten la creació de barreres. L'aprenentatge dialògic.
 - 3.2.1.1. Els grups interactius
 - 3.2.1.2. Les tertúlies dialògiques (literàries, pedagògiques, musicals,...)
 - 3.2.1.3. Les lectures dialògiques
 - 3.2.1.4. El model dialògic de prevenció i resolució de conflictes.
 - 3.2.1.5. El Club de Valents i Valentes
 - 3.2.1.6. Biblioteca tutoritzada
 - 3.2.1.7. Altres propostes que afavoreixen la inclusió educativa.
 - 3.2.2. Tot l'alumnat tindrà la possibilitat de participar en activitats complementàries.

4. TREBALLAR AMB PRÀCTIQUES INCLUSIVES: PROCEDIMENTS DE DETECCIÓ I ANÀLISI DE LES BARRERES D'ACCÈS, PARTICIPACIÓ I APRENENTATGE

- 4.1. Detecció: actuacions ordinàries per a la identificació de les necessitats específiques de suport educatiu de l'alumnat del centre. Avaluar per a millorar.
- 4.2. Altres orientacions per detectar possibles dificultats d'aprenentatge.

5. PROCEDIMENT D'AVALUACIÓ SOCIOPSIKOPEDAGÒGICA PER A LA IDENTIFICACIÓ DE LES NECESSITATS ESPECÍFIQUES DE SUPORT EDUCATIU.

- 5.1. Protocol per a l'elaboració d'una avaluació sociopsicopedagògica.
- 5.2. Mesures de Nivell 3 (Tutora, equip docent, mestres de suport no necessàriament especialitzats en AiL o PT, amb assessorament de l'equip d'orientació)
 - 5.2.1. Dos mestres a l'aula. Docència compartida.
 - 5.2.2. Suport fora de l'aula.
 - 5.2.3. Aprenentatge de llengües per a alumnat nouvingut desconegedor d'ambdues llengües cooficials.

5.3. Mesures de nivell 4

5.3.1. L'alumnat TEA

5.3.2. L'alumnat TDA-H

5.3.3. L'alumnat amb altes capacitats.

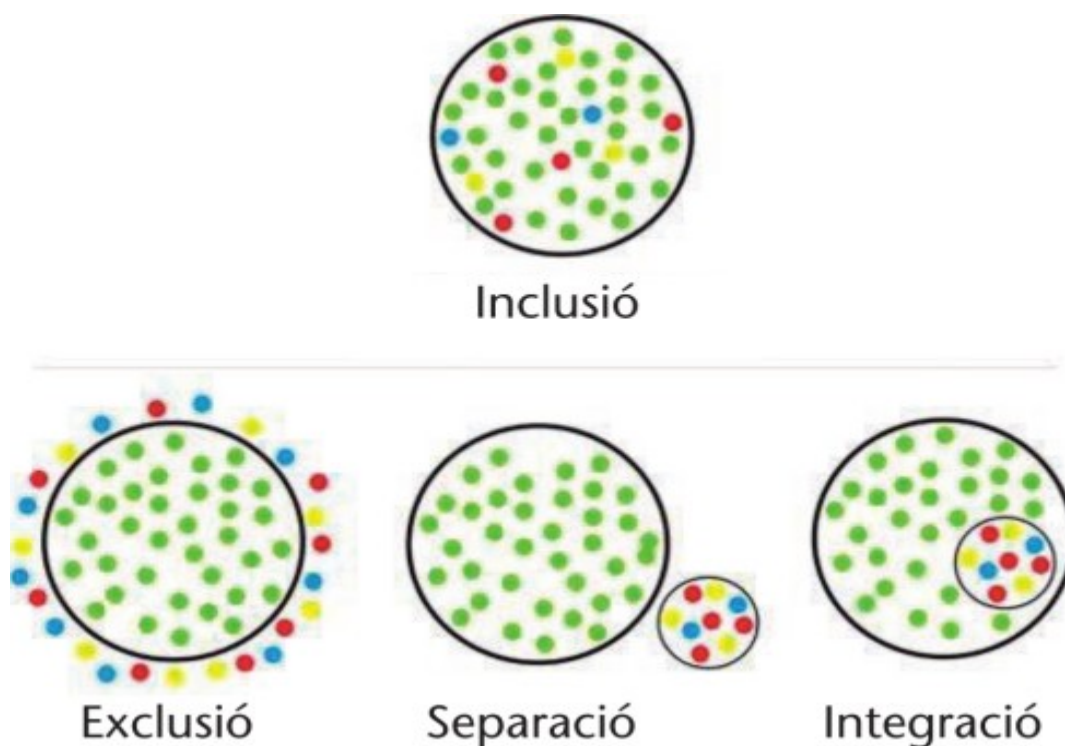
5.3.4. L'alumnat amb TEL

- **BIBLIOGRAFIA UTILITZADA PER A L'ELABORACIÓ D'AQUEST DOCUMENT**

1. INTRODUCCIÓ. QUÈ ENTENEM PER DIVERSITAT I INCLUSIÓ EDUCATIVA?

Qualsevol centre educatiu que aspire a convertir-se en un entorn inclusiu per al seu alumnat ha de partir d'una avaluació que no es limite únicament a les seues pràctiques sinó també als seus valors i a les polítiques que es duen a terme. És a dir, tal i com se'ns indica en el Index for Inclusion: “*Fer el correcte implica relacionar les diferents pràctiques i accions escolars amb els valors.*” “*Els valors són guies fonamentals i promouen l'acció; ens impulsen cap al davant, i ens donen un sentit de direcció definint un destí*”. A més a més, aquest PADIE està basat en la normativa vigent que pot consultar-se en <http://www.ceice.gva.es/va/web/inclusioeducativa/normativa-general-inclusio>.

Aquest document constarà de dues parts. D'una banda, es treballaran els aspectes referits a la creació de cultures i l'establiment de polítiques inclusives. D'una altra banda, es treballaran aspectes més tècnics que es referiran a possibilitar la creació d'aules autènticament inclusives, on metodologies, currículum, materials o qualsevol aspecte referit a pràctiques didàctiques hauran de fer-se amb un prisma inclusiu.

En el quadre que mostrem a continuació, queda reflectit més clarament quin és l'esperit del document.

(FONT: INDEX FOR INCLUSION)

	POLÍTQUES INCLUSIVES	CULTURES INCLUSIVES	PRÀCTIQUES INCLUSIVES
QUÈ SÓN?	Se centren en assegurar la inclusió en els fonaments del sistema educatiu, establint polítiques que assegurin la presència, la participació i l'aprenentatge de tot l'alumnat amb l'objectiu d'aconseguir èxit acadèmic per a totes i tots.	Es tracta de crear una comunitat acollidora, col·laboradora i estimulante, aconseguint que tots els membres d'aquesta comprenen, comparteixen i defensen els valors inclusius, per aconseguir els millors resultats possibles per a totes i tots.	Establir pràctiques que reflecteixen la cultura i les polítiques inclusives que assegurin la possibilitat de participació de tot l'alumnat en totes les activitats. Per tant, caldrà organitzar tots els recursos per a "tombar" les possibles barreres que impedeixen la presència, participació i aprenentatge de l'alumnat.
COM HO HEM DE FER?	A partir de l'anàlisi elaborat amb l'ajuda de l'INDEX FOR INCLUSION, caldrà establir activitats que ajudin a que els valors inclusius siguin compartits per tota la comunitat educativa. Caldrà, per tant, interioritzar els valors inclusius com a tret d'identitat de tots els que formen part del centre.	A partir de l'anàlisi elaborat amb el document INDEX FOR INCLUSION, caldrà establir activitats per tal d'aconseguir que qualsevol qüestió del centre, siga educativa o no, estiga d'acord amb el marc de valors inclusius.	Amb l'ajuda de l'anàlisi tret del document INDEX FOR INCLUSION caldrà assegurar que tots els principis inclusius estan presents en totes les actuacions de caràcter acadèmic que es porten a terme al centre. Es tracta de crear un currículum per totes i tots, que garanteixi presència, participació i aprenentatge per a totes i tots.
QUI HO HA DE FER?	Comissió mixta d'inclusió	Comissió mixta d'inclusió	Comissió tècnica de suport a la Inclusió Òrgans de Coordinació docent Claustre de mestres
QUI HO HA DE GARANTIR?	Equip Directiu Consell Escolar de Centre	Equip Directiu Consell Escolar de centre	Equip Directiu Consell Escolar de Centre
AMB QUINS INSTRUMENTS?	-NORMATIVA VIGENT -INDEX FOR INCLUSION -BIBLIOGRAFIA AVALADA CIENTÍFICAMENT.	-NORMATIVA VIGENT -INDEX FOR INCLUSION -BIBLIOGRAFIA AVALADA CIENTÍFICAMENT	-NORMATIVA VIGENT -INDEX FOR INCLUSION -BIBLIOGRAFIA AVALADA CIENTÍFICAMENT

2. CREAR CULTURES I POLÍTIQUES INCLUSIVES.

La creació de cultures inclusives és fonamental en la transformació que el centre educatiu ha de fer. Si aconseguim canviar aquesta cultura, aconseguim que formi part de l'ADN de la comunitat educativa, i aconseguim que perduri en el temps independentment que professorat i/o alumnat canviïn.

Per a desenvolupar aquestes cultures inclusives serà fonamental la participació de la comunitat. Amb aquesta participació no tan sols es busca la millora acadèmica de l'alumnat sinó que aspirem a aconseguir una veritable transformació de l'entorn de l'alumnat que es tradueixi en una reducció de les desigualtats.

D'una altra banda, fomentar polítiques inclusives implica, a més a més, reflectir en la documentació del centre (fonamentalment en el PEC, però també la resta de documents) la cultura inclusiva. A més a més, caldrà estar a l'aguait per que allò que reflecteixen els documents es compleixi.

2.1. La importància de la participació de la Comunitat Educativa i de l'entorn.

Des del CEIP Eres Altes volem caminar cap a una participació de tipus educatiu. Si atenem als estudis, aquests expliciten que la participació informativa i consultiva no té influència directa en la millora de l'alumnat ni en la reducció de desigualtats (zona ombrejada). Per tant, més enllà de les decisions que la normativa prescriu als òrgans de govern del centre, caminarem cada vegada més cap a una participació educativa en que les famílies i l'entorn participen directament en les activitats educatives del col·legi i prenguen decisions al respecte.

TIPUS DE PARTICIPACIÓ	DESCRIPCIÓ	EN ERES ALTES ES CONCRETARÀ EN...
1. INFORMATIVA	Les famílies reben informació sobre les activitats escolars, el funcionament del centre i les decisions que ja s'han pres.	
	Les famílies no participen en la presa de decisions del centre.	
	Les reunions de pares/mares tenen un poder decisor molt limitat.	
2. CONSULTIVA	Els pares/mares tenen un poder de decisió molt limitat.	
	La participació es basa en consultar a les famílies.	
	La participació es canalitza a través dels òrgans de govern del centre.	Decisions corresponents al Consell Escolar del centre.
3. DECISSÒRIA	Els membres de la comunitat participen en els processos de presa de decisions, tenint una participació representativa en els òrgans on aquestes es prenen.	Decisions corresponents al Consell Escolar del centre.
	Les famílies i altres membres de la comunitat supervisen el rendiment de comptes del centre en relació a resultats educatius que obtenen	Decisions corresponents al Consell Escolar del centre.
4. AVALUATIVA	Les famílies i altres membres de la comunitat participen en el procés d'aprenentatge de l'alumnat ajudant a avaluar el seu progrés educatiu.	Grups Interactius Assemblees de voluntaris Reunions familiars amb els mestres
	Les famílies i altres membres de la comunitat participen en l'avaluació general del centre.	Assemblees de familiars Enquestes Consell Escolar

5. EDUCATIVA	Les famílies i altres membres de la comunitat participen en les activitats d'aprenentatge de l'alumnat, tant en horari escolar com en extraescolar.	Grups Interactius Tertúlies literàries Voluntariat – Tutors lectors Biblioteca tutoritzada Altres AEE
	Les famílies i altres membres de la comunitat participen en programes educatius que donen resposta a les seues necessitats.	Assemblees Formació de familiars.

FONT: Includ-ed

2.2. Creació d'una comissió mixta de foment i suport a la inclusió.

Tenint en compte la importància de la tasca a dur endavant, és fonamental treballar intensament en equip per a que aquelles accions que es porten endavant siguin realment eficaces tant en detecció com en actuació i avaluació. Creiem que la constitució d'una comissió mixta de suport a la inclusió pot ser una ferramenta que ajude a transformar el nostre centre en un espai inclusiu.

Per tant, es constituirà una comissió mixta de suport a la inclusió, que serà l'encarregada de fer l'avaluació inicial, de portar un seguiment de les actuacions proposades i de fer el suport necessari a l'equip docent, a les famílies i a l'alumnat en el camí que volem s'iniciï a partir d'aquest document.

Serà, per tant, aquesta comissió l'encarregada de treballar la inclusió en Eres Altes tenint en compte els tres àmbits abans citats i la ferramenta bàsica serà el "Index for inclusion".

Haurà d'estar formada, com a mínim, per:

- 1 membre de l'equip directiu.
- 1 membre de l'equip d'orientació educativa
- 1 membre del Claustre (que estiga al Consell Escolar)
- Un màxim de 3 familiars d'alumnat voluntaris (un d'ells del Consell Escolar)
- 1 membre de l'equip de monitores de menjador.
- Representants del personal no docent voluntaris.
- Alumnes voluntaris o voluntàries.

Aquesta comissió treballarà de manera coordinada amb la resta de comissions del centre però de manera especial amb la comissió mixta de convivència.

2.2.1. Objectius i activitats de la comissió mixta de foment i suport a la inclusió per al foment de cultures inclusives

	OBJECTIUS	ACTIVITATS PROPOSADES
1.	Impulsar l'anàlisi inicial de la situació a través de l'avaluació de l'INDEX FOR INCLUSION.	Realització de l'anàlisi de la situació de la cultura inclusiva del centre a partir de l'INDEX FOR INCLUSION
2.	Impulsar, a partir de l'anàlisi realitzat, actuacions que facen caminar a tots els	Elaboració d'un informe amb els resultats de l'avaluació i exposició a la comunitat educativa.

	membres de la comunitat educativa cap a l'assumpció d'una cultura inclusiva.	Proposta d'activitats diverses amb aval científic.
3.	Promoure formació amb aval científic internacional que fomenti les cultures inclusives en tota la comunitat educativa.	S'organitzaran formacions preferentment en format tertúlies dialògiques, al voltant de l'aprenentatge de la cultura inclusiva. S'organitzaran activitats per a transmetre a la comunitat educativa què són i què suposen els 7 principis de l'aprenentatge dialògic.
4.	Donar compte al Consell Escolar de Centre de les actuacions fetes.	S'informarà al Consell Escolar puntualment de les activitats realitzades i dels avanços realitzats en cultura inclusiva.

Aquesta comissió podrà proposar al Consell Escolar de centre l'ampliació dels objectius i les activitats a aconseguir. Els canvis introduïts s'inclouran en aquest document.

2.2.2. Objectius i activitats de la comissió mixta de foment i suport a la inclusió per al foment de polítiques inclusives

	OBJECTIUS	ACTIVITATS PROPOSADES
1.	Impulsar l'anàlisi inicial de la situació a través de l'avaluació de l'INDEX FOR INCLUSION.	Realització de l'anàlisi de la situació de la cultura inclusiva del centre a partir de l'INDEX FOR INCLUSION
2.	Impulsar, a partir de l'anàlisi realitzat, les actuacions que facen caminar a tots els membres de la comunitat educativa, però en especial als treballadors i treballadores, cap a l'aplicació de polítiques que afavoreixen la inclusió.	Elaboració d'un informe amb els resultats i exposició a la comunitat educativa. Revisió de la documentació del centre. Elaboració de propostes.
3.	Informar el Consell Escolar de les actuacions fetes i les conclusions extretes.	Elaboració anual d'un informe de la situació.

3. TREBALLAR AMB PRÀCTIQUES INCLUSIVES: LA PREVENCIÓ

Aquest document ha d'estar íntimament lligat a altres documents del centre que, tenint en compte que la cultura inclusiva ha d'impregnar la totalitat del dia dia de la vida diària escolar, han de reflectir els valors i els principis que regiran les polítiques que facilitaran realitzar pràctiques educatives inclusives.

En aquesta dimensió seran els docents els responsables de dirigir la utilització dels recursos per a que la totalitat de l'alumnat arribi al currículum.

3.1. Creació d'una comissió tècnica de suport a la inclusió.

Al nostre centre es crearà una comissió tècnica de suport a la inclusió. La diferència fonamental entre aquesta i la comissió mixta de suport a la inclusió és que aquesta se centrarà en aspectes tècnics, metodològics i educatius i, fonamentalment, serà en aquesta comissió, que estarà formada per personal treballador del centre, on es tracten aquells aspectes que tinguen a vore amb dades de l'alumnat que impliquen una especial cura i que sols estan autoritzar a conèixer, a banda de la família, els funcionaris que tracten directament amb els alumnes.

En definitiva, aquesta comissió serà l'encarregada de fer suport als docents per a assegurar que les pràctiques educatives són inclusives.

3.1.1. Objectius de la comissió tècnica de suport a la inclusió.

	OBJECTIUS	ACTIVITATS PROPOSADES
1.	Estar coordinat amb la Comissió mixta de suport a la inclusió	-Un membre de l'equip directiu formarà part de la comissió tècnica i de la comissió mixta a la inclusió. (també podrà delegar-se en altre mestre)
2.	Estar alerta i vigilar que les pràctiques educatives estan en consonància amb les polítiques i cultures inclusives que s'impulsaran des de la comissió mixta d'inclusió	-Elaborar una graella d'observació de pràctiques inclusives per a tindre referents que observar.
3.	Facilitar als docents nous la formació adequada per a poder dur endavant aquest PADIE amb totes les garanties.	-Fer, a l'inici de curs, sessions de formació sobre Actuacions Educatives d'Èxit i explicar el PADIE i la importància que té per al nostre centre.
4.	Assessorar i facilitar informació als docents sobre pràctiques inclusives	-Estar en constant formació en quant a pràctiques inclusives per a poder facilitar als mestres i les mestres articles, llibres, enllaços,...que els puguin ajudar a solventar les possibles situacions complexes que es plantegen a l'aula de forma inclusiva.
4.	Fer una avaluació de les pràctiques inclusives que es duen a terme al centre.	-Elaborar una graella d'avaluació de pràctiques inclusives amb indicadors de logro.
6.	Elaborar un informe anual sobre la situació de les pràctiques inclusives que s'apliquen al centre en general però especialment a les aules.	-A final de curs, es presentarà al Claustre, al Consell Escolar i a la comunitat educativa en general, un informe sobre la situació de les pràctiques educatives del centre.

Tots els docents i no docents han de d'assegurar la participació, presència i aprenentatge de la totalitat de xiquets i xiquetes a les activitats que es realitzen.

Si ens centrem en l'aula, són els equips docents els que han d'assegurar que aquesta inclusió és una realitat, mobilitzant els recursos disponibles per a que se superen totes les barreres que estiguen impeditint l'accés a l'educació de qualsevol alumne o alumna.

3.2. Prevenció de barreres.

Per a evitar la creació de noves barreres que puguen suposar la dificultat per a aprendre de qualsevol alumne o alumna al nostre centre es treballarà des de la prevenció. Per a fer-ho, caldrà que tots els documents estiguen alerta a la prevenció, sempre amb l'objectiu de evitar la creació de noves barreres i de destruir les que ja estan. Tenint en compte que la prevenció implica fonamentalment prendre mesures al centre escolar i a la tutoria, les mesures que es proposa a continuació son **MESURES de les anomenades GRAU 1 i GRAU 2, en funció de qui les haja d'aplicar.**

En els documents de centre caldrà estar molt alerta i incloure aspectes que es refereixen a la prevenció i que figuren en el següent quadre.

TIPUS DE BARRERES A EVITAR I/O PREVINDRE	DOCUMENTS QUE COMPLEMENTEN AQUEST PADIE	MESURES A PRENDRE PER A EVITAR LES BARRERES
Barreres de tipus social i econòmic: solen suposar barreres importants d'accés i/o presència al centre i a l'aula (tant de l'alumne com de la família)	Pla de Convivència e Igualtat	MESURES ORGANITZATIVES: ● Assegurar-se que tot l'alumnat participa en xarxa-llibres. ● Assegurar-se que tot l'alumnat que ho necessita sol·licita Ajuda per a materials curriculars. ● Assegurar-se que tot l'alumnat amb necessitat beques de menjador hi participa en la convocatòria ● Planificar la ubicació dels espais en funció de les necessitats d'accessibilitat. ● Organitzar assemblees anuals on es prenguen les decisions de manera conjunta. ● Facilitar la comunicació amb les famílies de l'alumnat aportant, a més a més de les reunions presencials, les reunions on-line.
		MESURES SOCIALS: ● Pla d'acollida a l'alumnat nouvingut. ● Revisió mensual de l'absentisme escolar. ● Fomentar la participació de tots els familiars possibles en el centre com a voluntaris d'AEE. ● Establir mecanismes que asseguruen la possible participació on-line de les famílies que no puguen traslladar-se al centre. ● Difusió accessible de la informació del centre. ● Assegurar-se que cap alumne uqeda exclòs d'una activitat extraescolar per motius econòmics (vore participació en complementàries). ● Facilitar mitjans tecnològics a aquells que no disposen d'ells. ● Assegurar que tots els que ho necessiten, puguen

		participar en la Biblioteca Tutoritzada. MESURES METODOLÒGIQUES I D'ORGANITZACIÓ D'AULA: MESURES CURRICULARS: ● Aplicació del Model Dialògic de Prevenció i resolució de conflictes. ● Biblioteca tutoritzada
Barreres de tipus socio-emocional: soles suposar barreres importants de participació tant de l'alumnat com de les famílies. A vegades poden ser també barreres de presència (absentisme).	Pla d'Acció Tutorial	MESURES ORGANITZATIVES: ● Assegurar una correcta transmissió de la informació entre les mestres establint en el calendari de reunions de final de curs, dades concretes on les tutores es passen la informació, a més a més de de manera escrita, de forma oral. ● Revisió mensual de l'absentisme. ● Assegurar la diversitat de veus en les estructures de participació de l'alumnat: junta de delegats,... ● Assegurar la participació activa de tot l'alumnat en el MDPRC. MESURES SOCIALS: ● Fomentar l'ús de la biblioteca tutoritzada per a que hi haja heterogeneïtat d'alumnat participant i voluntaris. MESURES METODOLÒGIQUES I D'ORGANITZACIÓ D'AULA: ● Assegurar el diàleg igualitari en la presa de decisions a l'aula, especialment en decisions que tenen a veure amb normes de convivència i/o resolució de conflictes. ● Foment de la participació familiar en l'escola. ● Tertúlies pedagògiques dialògiques. ● Activitat club de valentes i valents ● Organització del mobiliari i els espais de manera que es puguin desenvolupar aprenentatges actius MESURES CURRICULARS
Barreres de tipus acadèmic i curricular: solen ser barreres d'aprenentatge.	Programacions didàctiques PAM	MESURES ORGANITZATIVES: ● Tractar de incloure entre els mestres de suport d'aula per a a les possibles tutores de cursos posteriors. ● Organitzar els horaris per que tot l'alumnat pugui participar de les AEE. MESURES SOCIALS: ● Assegurar que tot l'alumnat pot preparar les tertúlies dialògiques. MESURES METODOLÒGIQUES I D'ORGANITZACIÓ D'AULA: ● Formar a tot el professorat en actuacions avalades científicament. ● Formar a tot el professorat en pràctiques didàctiques que fomenten la inclusió. MESURES CURRICULARS: ● Programacions didàctiques inclusives.

3.2.1. Formes d'organització i metodologies que fomenten la inclusió educativa i eviten la creació de barreres. L'aprenentatge dialògic.

L'aprenentatge dialògic és el marc a partir del qual es duen a terme les actuacions d'èxit en comunitats d'aprenentatge. Des d'aquesta perspectiva de l'aprenentatge, basada en una concepció comunicativa, s'entén que les persones aprenem a partir de les interaccions amb altres persones.

En el moment en què ens comuniquem, i establim un diàleg amb altres persones, donem significat a la nostra realitat. Així que construïm el coneixement primerament des d'un pla intersubjectiu, és a dir, des del social; i progressivament el interioritzem com un coneixement propi (intrasubjectiu).

Segons la concepció dialògica de l'aprenentatge, per aprendre, les persones necessitem de situacions d'interacció. Però **no només necessitem un gran nombre d'interaccions, i que aquestes siguin diverses, sinó que a més el diàleg que s'estableix ha d'estar basat en una relació d'igualtat i no de poder**, el que significa que tots i totes tenim coneixement d'aportar, reconeixent així, la intel·ligència cultural en totes les persones.

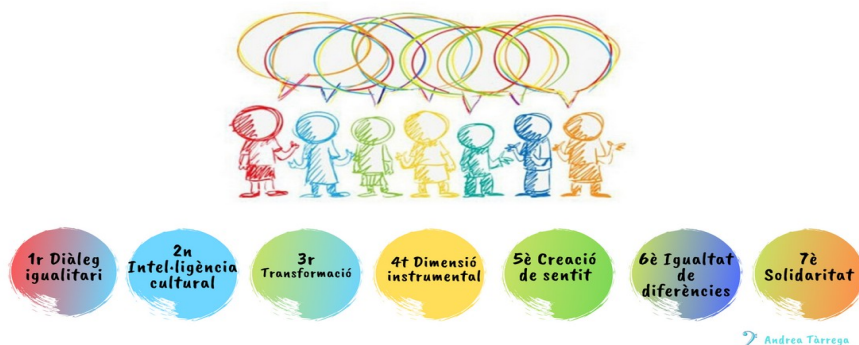
Mitjançant el diàleg transformem les relacions, el nostre entorn i el nostre propi coneixement. De manera que:

«L'aprenentatge dialògic es produeix en interaccions que augmenten l'aprenentatge instrumental, afavoreixen la creació de sentit personal i social, estan guiades per principis solidaris i en què la igualtat i la diferència són valors compatibles i mútuament enriquidors» En Aubert, A., Flecha, A., García, C., Flecha, R. i Racionero, S. (2008). *Aprenentatge Dialògic en la Societat de la informació*. Barcelona: Hipatia Editorial.
EXTRET DE: <https://comunidadesdeaprendizaje.net/presentacion/aprendizaje-dialogico/>

Al nostre centre, sempre que siga possible, treballarem per acostar-nos al màxim a eixe ideal de treballar el màxim de temps amb Actuacions Educatives d'Èxit.

ELS SET PRINCIPIS DE L'APRENTATGE DIALÒGIC

El marc dialògic és aquell que al nostre centre entenem com a imprescindible per a hi haja una educació veritablement inclusiva. Per a dur-lo endavant, serà imprescindible aplicar els set principis que serveixen per recollir l'esperit d'aquest tipus d'aprenentatge que és el que està donant millors resultats segons els darrers estudis realitzats.

3.2.1.1. Els grups interactius

Els grups interactius són una forma d'organització de l'aula que dona els millors resultats en l'actualitat quant a la millora de l'aprenentatge i la convivència. Pel seu desenvolupament, es multipliquen i es diversifiquen les interaccions a la vegada que augmenta el temps de treball efectiu. Són classes en xicotets grups heterogenis en el que es respecta el gènere, l'idioma, les motivacions, el nivell d'aprenentatge, l'origen cultural o qualsevol altra diferència.

Cada grup està a càrrec d'una persona adulta voluntària que facilita la interacció, el diàleg i l'aprenentatge. El docent coordina les activitats i proporciona un suport. Són grups de 4 a 5 alumnes amb canvis d'activitats curtes cada 15 o 20 minuts. Es caracteritza per ser una organització inclusiva cap a l'alumnat. La interacció és un factor clau a l'activitat; el moment de canvi de l'activitat influeix i genera un augment de motivació, involucrant-se en el treball i ajuda a l'alumnat a enfrontar-se a noves situacions i estimular el seu aprenentatge. Cal donar importància en cada moment de promoure les interaccions amb altes expectatives que marquen l'èxit de l'activitat.

Al nostre centre es realitzarà l'activitat de grups interactius amb voluntariat almenys una vegada a la setmana (dues sessions seguides) on es treballaran continguts instrumentals.

FONT: <https://comunidadesdeaprendizaje.net/actuaciones-de-exito/grupos-interactivos/>

3.2.1.2. Les tertúlies dialògiques (literàries, pedagògiques, musicals,...)

Fer una tertúlia consisteix en construir de manera col·lectiva el significat i coneixement en base al diàleg amb tot l'alumnat participant en la tertúlia. Com totes les Actuacions Educatives d'Èxit, cal desenvolupar-les sempre en base als 7 principis de l'aprenentatge dialògic.

Independentment de l'obra de la qual es tracte, literària, pedagògica, musical,...) han de desenvolupar-se a partir de les millors creacions de la humanitat.

Per a fer una tertúlia de qualsevol tipus (literària, pedagògica,...) en primer lloc el grup ha de fer una elecció d'un llibre, article, obra musical,... que s'adeqüe a les persones participants i posar-se d'acord per seleccionar quins capítols, fragments o quantes pàgines s'han de llegir pel seu compte per la pròxima setmana (o per la propera reunió). L'objectiu de la tertúlia és dialogar sobre els continguts, comentar el seu context històric, algunes notes sobre l'autor i la seua vida i, més endavant, que cada persona pugui compartir de forma individual les seues idees i opinions personals suggerides on es reflexiona sobre el que s'ha llegit assenyalant aquells paràgrafs que més li hagen cridat l'atenció.

Durant la tertúlia, els participants demanaran torn de paraula i es debatrà sobre els paràgrafs o fragments que han escollit. Per fer aquestes intervencions, es dona pas a un moderador que serà el que posa ordre i el que s'encarrega, en un primer moment, de concedir els torns de paraula als participants perquè llegeixen en veu alta els paràgrafs, o comparteixen el fragment musical, i expliquen per quin motiu els han escollit. Després s'obri torn de paraula a la resta de participants per poder debatre i comentar sobre l'exposat.

La construcció dels significats i la seua comprensió es fa mitjançant les interaccions que es crea amb els participants. Aquesta interacció es basa en la reflexió de diferents punts de vista on poden comunicar les interpretacions i els seus sentiments a través del respecte. Finalment, amb les TD es treballen valors com la solidaritat, la justícia, la cura i

la responsabilitat mentre que la comprensió lectora i l'expressió oral progressa. A més a més, fer l'activitat en un entorn dialògic provoca una millor comprensió per part dels participants i és més fàcil relacionar les lectures amb situacions del dia a dia.

FONT: [tertulias-literarias-dialogicas](#)

ACTIVITAT TUTORS LECTORS: Cal garantir que tots els alumnes poden participar de les tertúlies literàries. Per a que això siga així cal tindre en compte els següents aspectes.

a) Les famílies han de saber quina és la seua tasca de participació. D'aquesta forma, l'equip docent organitzarà diferents tertúlies a principi de curs per a que les famílies puguen vivenciar la experiència que els ensenye a treballar les lectures de cadascun dels seus fills/es. També es fomentarà la participació de les famílies en les tertúlies d'aula.

b) Els tutors han de garantir que tots els xiquets/es de la seua classe preparen les tertúlies amb regularitat. Per a fer-ho cal seguir el següent protocol:

Quan un tutor detecte que un alumne/a no prepara les tertúlies de manera sistemàtica parlarà amb la família del mateix. Una vegada determinat que la família no pot preparar-li la tertúlia per motiu justificat, es pot sol·licitar a la cap d'estudis que l'assigne un tutor/a lector per a assegurar que setmanalment la duga preparada.

Caldrà buscar tutors lectors entre alumnat més capaç, entre voluntaris o entre els propis mestres, establint en cada cas quina és la millor opció per a preparar la tertúlia amb cada xiquet o xiqueta.

3.2.1.3. Les lectures dialògiques.

L'activitat de lectures dialògiques es realitza amb qualsevol tipus de text, quan, després d'una lectura (que pot ser individual, per parelles, en grup,...) compartim entre tots i totes el significat d'allò que hem entés.

La lectura dialògica és el procés intersubjectiu, és a dir, de construcció compartida, de llegir i de comprendre un text, en el qual les persones aprofundeixen en la interpretació, fan reflexions crítiques sobre el text però també sobre el context, i intensifiquen la seva comprensió lectora gràcies a la interacció amb altres persones. D'aquesta manera, la interacció entre persona i text es deixa de banda per donar lloc a una interacció que ja no es produeix de manera intrasubjectiva sinó que s'esdevé entre diverses persones en relació al text (Valls, Soler, & Flecha, 2008).

FONT: <https://sites.google.com/site/maletadefortuny/lectures-dialogiques>

3.2.1.4. El model dialògic de prevenció i resolució de conflictes.

FONT: <http://www.ceice.gva.es/va/web/inclusioeducativa/model-dialogic-de-prevencio-de-conflictos>

Aquest model de prevenció i resolució de conflictes es fonamenta en el diàleg com a eina que permet superar les desigualtats. En el tractament del conflicte pren protagonisme el consens entre totes les parts implicades, especialment l'alumnat, sobre les normes de convivència, generant un diàleg compartit per tota la comunitat en tot el procés normatiu (ètica procedimental).

Aquest tipus de model permet una millora qualitativa de la convivència tant en els centres com en tota la comunitat educativa. Generar espais de diàleg prevé els conflictes. Per això és necessària la implicació de tota la comunitat, perquè totes les opinions siguin escoltades i considerades quan es tracta d'establir les causes i orígens dels conflictes i en la solució d'aquests, mentre el conflicte encara és latent.

Com s'organitza?

En aquest procés s'ha de recollir l'opinió de tots els membres de la comunitat, ja que totes les persones tenen aportacions de fer en la transformació del conflicte; i les capacitats de resolució i habilitats dels diferents membres són un enriquiment a el diàleg igualitari. El consens d'una norma es concreta en 7 passos a través dels quals s'assegura el diàleg i participació de tota la comunitat. Perquè aquesta norma consensuada siga efectiva, ha de complir sis condicions:

- que puga ser clarament acordada per totes les persones, de totes les mentalitats i edats;
- que tinga relació directa amb un tema clau per a les vides de les nenes i nens;
- que hi haja suport "verbal" clar del conjunt de la societat;
- que (fins ara) s'incompleixa reiteradament;
- que es veja possible eliminar-;
- que amb la seua superació, la comunitat d'un exemple a la societat, familiars, professorat, nenes i nens.

3.2.1.5. El Club de Valentes i Valents

FONT:http://www.ceice.gva.es/documents/162793785/165312568/CLUB_VALENTS.pdf/f81b954d-9969-4aad-90c9-11324d167423)

Un club de valentes i valents és un grup de persones que es posicionen davant de la violència, fan denúncies, se solidaritzen amb les víctimes i sempre tracten bé els altres.

Aquesta activitat forma part del model dialògic de convivència i els seus objectius són:

- Potenciar les actituds valentes que impliquen denunciar i informar de les situacions de violència que passen al seu voltant.
- Promoure el posicionament a favor de les víctimes i el suport a aquestes.
- Promoure actituds de rebuig davant de situacions de violència.
- Reflexionar al voltant d'estratègies efectives que servisquen per a frenar aquelles persones que exerceixen violència.

3.2.1.6. Biblioteca tutoritzada

La biblioteca tutoritzada és una Actuació Educativa d'Èxit que consisteix en un conjunt d'activitats d'aprenentatge que reforcen les tasques escolars, millorant el rendiment dels alumnes. Aquesta actuació afavoreix la inclusió educativa de tots els estudiants, ampliant el temps d'aprenentatge mitjançant diverses activitats com són, tertúlies, lectures col·lectives i suport a la realització de deures a través d'activitats orientades cap a l'aprenentatge instrumental.

En aquesta activitat participen voluntaris, família, mestres i alumnes. Aquesta actuació educativa d'èxit no s'ha de realitzar específicament a la biblioteca sinó que es poden utilitzar altres espais de la comunitat educativa depenent de l'organització de l'activitat.

Els seus objectius són:

- Perfeccionament de l'aprenentatge instrumental.
- Millorar el rendiment escolar dels alumnes amb dificultats d'aprenentatge.
- Afavorir la inclusió de tots els alumnes, a través de la interacció social.
- Afavorir, l'aprenentatge i la resolució de problemes a través de l'ajuda mútua.
- Augmentar la cooperació de les famílies en el procés d'aprenentatge.
- Estimular l'aprenentatge dels alumnes.

3.2.1.7. Altres propostes que afavoreixen la inclusió educativa.

ACTITUD ACTIVA CAP A L'APRENTATGE

Les persones tenen múltiples formes d'aprendre però són les formes que impliquen major implicació del subjecte que apren les que resulten més efectives. Per tant, al nostre centre s'aplicaran fonamentalment metodologies que impliquen una actitud activa de l'alumnat cap al seu aprenentatge.

LA METACOGNICIÓ

És el procés mitjançant el qual ens fem conscients del nostre propi aprenentatge, identifiquem habilitats, limitacions, ferramentes, coneixements previs, coneixements nous, progressos i la seua aplicació pràctica per fer front a les diferents situacions que se'ns presenten a la vida.

TREBALLAR HABILITATS D'ORDRE SUPERIOR

Hem de recordar la importància de proposar activitats que incloguen habilitats d'ordre superior, ja que faran que els alumnes mostren una major implicació i un procés de treball més intens, el qual els farà raonar i comprendre més els continguts. No obstant això, no hem d'oblidar que no podem passar directament al verb "crear" sinó que també haurem de treballar alguna habilitat d'ordre inferior, per tal que siga un procés seqüencial.

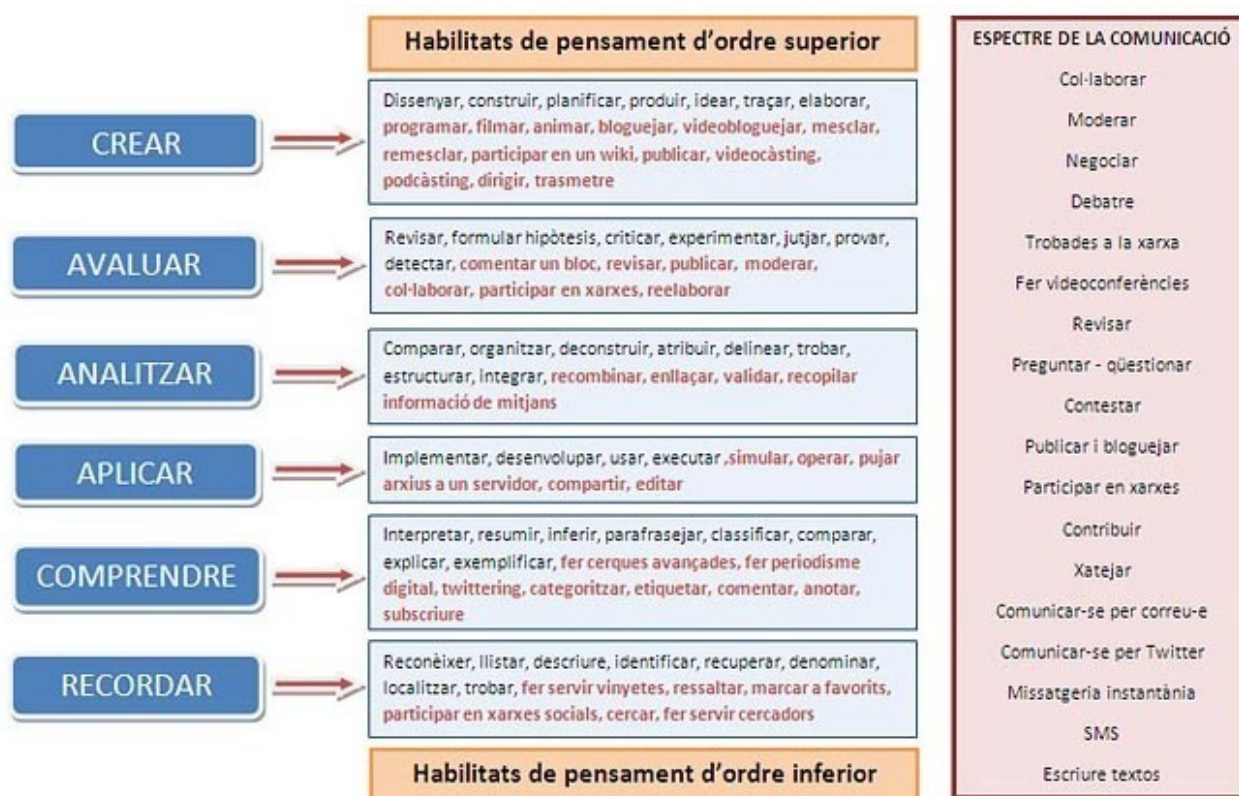
Cal recordar que, treballar amb les capacitats d'ordre superior és garantia d'un millor aprenentatge ja que els infants el faran seu i l'interioritzaran més.

FLIPPED CLASSROOM

La metodologia Flipped Classroom és revolucionària per naturalesa perquè proposa donar la volta al que es venia fent fins ara, posant en dubte a el sistema educatiu clàssic.

Es proposa que els alumnes estudien i preparen les lliçons fora de classe, accedint a casa als continguts de les assignatures perquè, posteriorment, siga a l'aula on facen els deures, interactuen i realitzen activitats més participatives (analitzar idees, debats, treballs en grup, etc.). Tot això recolzant-se de forma accentuada en les noves tecnologies i amb un professor que actua de guia.

3.2.2. .Tot l'alumnat tindrà la possibilitat de participar en activitats complementàries.

El CEIP Eres Altes, en concret les tutores en coordinació amb l'equip directiu, vetlarà perquè cap alumne es quede sense la possibilitat de realitzar activitats complementàries per qüestions econòmiques. Per a fer-ho es tindrà en compte el següent:

- S'afavorirà la contractació d'excursions, les empreses/institucions de les quals, faciliten l'assistència d'eixe alumnat amb dificultats econòmiques reservant almenys 1 plaça per a fer-ho.
- La família haurà de col·laborar amb, almenys el 40% del cost de l'excursió.

Tant el Claustre com el Consell Escolar, podrà acordar mecanismes que faciliten la participació en extraescolars d'alumnat amb dificultats econòmiques.

4. TREBALLAR AMB PRÀCTIQUES INCLUSIVES: PROCEDIMENTS DE DETECCIÓ I ANÀLISI DE LES BARRERES D'ACCÈS, PARTICIPACIÓ I APRENENTATGE

És responsabilitat de tots els membres de la comunitat educativa detectar les possibles necessitats de l'alumnat però, especialment, és responsabilitat dels mestres. Per tant, cal estar absolutament alerta davant la presència de dificultats d'accès, de participació o d'aprenentatge i que, ateses d'una manera precoç, puguin evitar situacions de majors dificultats i, per tant, previndre el fracàs escolar.

4.1. Detecció: actuacions ordinàries per a la identificació de les necessitats específiques de suport educatiu de l'alumnat del centre. Avaluar per a millorar.

Per tal de detectar precoçment dificultats d'aprenentatge, al nostre centre s'estableixen les diferents actuacions que es portaran a terme amb la totalitat de l'alumnat, i de manera sistemàtica.

En definitiva, establim ací la utilització individual i/o grupal d'estratègies, tècniques i instruments (estandaritzats i no estandaritzats) amb la finalitat de detectar i avaluar aquelles vulnerabilitats que requereixen una ràpida resposta en qualsevol dels seus nivells (I,II, III i IV), prioritzant intervencions de caràcter preventiu davant possibles dificultats en els aprenentatges.

TIPUS D'ACTUACIÓ	Responsable	Quan avaluem
Avaluació de la Comprensió Lectora. (utilitzant les proves ACL). En cas que el resultat siga baix, caldrà passar la prova també en castellà.	Tutores (mestres de llengua)	Anual (maig)
Mesura de la Velocitat lectora i avaluant tenint en compte les velocitats marcades pel NAC per a cada edat.	Tutores (mestres de llengua)	Final de trimestre
Avaluació de càlcul mental utilitzant les proves Quinzet	Tutores (mestres de matemàtiques)	Anual (maig)
Avaluació graella convivència	Tutores	Trimestral
Avaluacions destinades a avaluar el desenvolupament de les habilitats lingüístiques, lecto-escriptores, memorístiques,...	Gabinet d'orientació	5 anys
Avaluacions dirigides a avaluar la Comprensió i Velocitat Lectores, a més a més de l' exactitud. lectora.	Gabinet d'orientació	2n de primària
DEBA http://www.ceice.gva.es/va/web/inclusioeducativa/identificacio-de-barreres	Mestres	A determinar
Proves diagnòstiques externes	Mestres	Sempre que l'Administració ens ho possibilita

A més a més d'aquestes actuacions de caràcter ordinari, els mestres tenen a la seua disposició les ferramentes que, des de la Direcció General d'Inclusió Educativa es posen a la disposició de la comunitat educativa.

Així mateix, al final d'aquest document hi ha annexos que contemplen ítems a avaluar que poden facilitar la detecció de possibles situacions.

4.2. Altres orientacions per detectar possibles dificultats d'aprenentatge.

L'observació d'alguns aspectes clau pot servir per a que qualsevol mestre o mestra detecte possibles dificultats que podrien convertir-se en futures barreres i que, amb una actuació primerenca podrien evitar-se. Per tant, caldrà que els docents estiguen molt alerta en aquest tipus de treball per a treballar de manera anticipada.

SÍMPTOMES D'ALERTA EN L'APRENTATGE DE LA LECTO-ESCRITURA. (Font: *PRODISCAT*)

Per tal de previndre possibles dificultats en la lectoescriptura, cal estar atent als següents indicadors:

FINAL D'INFANTIL:

- Antecedents de familiars amb dificultats de lectura i escriptura.
- Dificultats per classificar paraules segons els sons en posició inicial, mitjana o final.
- Dificultats per comprendre i descompondre paraules per fonemes o sons (màxim quatre fonemes)
- Dificultats a l'hora d'afegir o eliminar un so d'una paraula per tal d'aconseguir una altra.

FINAL DE 2N DE PRIMÀRIA:

- Antecedents de familiars amb dificultats de lectura i escriptura.
- Discrepància entre rendiment acadèmic i cognitiu.
- Dificultats per accedir al lèxic quan parla.
- Poca habilitat per substituir, eliminar i combinar els sons de les paraules per formar-ne altres.
- Dificultats per fer l'associació grafema-fonema.
- Dificultats per lletrejar.
- Errades en la lectura: omissions, substitucions, addicions, inversions,
- Lectura olt lenta i forçada
- Moltes errades d'ortografia natural respecte al seu grup-classe.

FINAL DE 4T DE PRIMÀRIA

- Antecedents de familiars amb dificultats de lectura i escriptura.
- Diferència significativa entre el treball oral i l'escrit.
- Rendiment acadèmic fluctuant.
- Dificultats per accedir al lèxic quan parla.
- Comet moltes errades en la lectura: omissions, substitucions, addicions, inversions.
- Te poca fluïdesa lectora en comparació amb el grup-classe.
- Te dificultats en la comprensió lectora en comparació amb el grup-classe.
- Te dificultats en la comprensió lectora per les dificultats en la descodificació.

- Fa moltes faltes d'ortografia respecte al seu grup-classe.
- Li costa expressar per escrit el que sap.
- Te moltes dificultats en l'adquisició de llengües estrangeres.
- Fa errades en les operacions de càlcul escrit.
- Te dificultats per aprendre les tables de multiplicar.
- Presenta baix rendiment en la resolució de problemes matemàtics escrits.
- Dificultats per a les seqüències (mesos de l'any, estacions, abecedari,...)

FINAL DE 6È DE PRIMÀRIA

- Antecedents de familiars amb dificultats de lectura i escriptura.
- Diferència significativa entre el treball oral i l'escrit.
- Discrepància entre la comprensió oral i la comprensió lectora.
- Lectura lenta en comparació amb el seu grup-classe.
- Dificultats de comprensió lectora.
- Moltes faltes d'ortografia al escriure.
- Dificultats per a organitzar, esctructurar i exposar les idees per escrit.
- Dificultats en l'adquisició de llengües estrangeres.
- Poc domini de les taules de multiplicar.

Podem consultar informació sobre **prevenció de la dislexia** en

<http://www.ceice.gva.es/documents/162640733/164710915/Guía+DEA-L+Castellano.pdf/fad5d9bf-ec8b-4380-98f9-b75254e78837>

LA LECTURA EN LA ESCUELA		
MOMENTOS	ESTRATEGIAS	MODALIDADES
ANTES DE LEER * Incitar a la lectura * Dar a conocer el propósito * Formular predicciones * Activar los conocimientos previos relativos al tema * Conocer vocabulario	MUESTREO Consiste en la selección que hace el lector, donde toma del texto tipografía, palabras, imágenes o ideas que funcionan como índices para predecir el contenido. (Algunos autores le llaman lectura rápida)	AUDICIÓN DE LECTURA (Uno lee, los demás escuchan)
DURANTE LA LECTURA * Hacer anticipaciones * Relacionar imagen texto * Elaborar inferencias * Llevar a cabo la confirmación y autocorrección.	PREDICCIÓN Predecir el tema de que trata un texto, incluso el contenido de un bloque o apartado de un libro, el final de una historia, lógica de una explicación, continuación de una carta, etc. Se requiere previamente del muestreo.	LECTURA EN VOZ ALTA (Lectura en atril y lectura de impacto o enfática)
DESPUÉS DE LEER * Comprensión global y específica de fragmentos, o tema del texto * Inferencias * Recapitulación * Reconstrucción de contenidos * Formulación de opiniones * Expresión de experiencias y emociones personales * Aplicación de las ideas leídas a la vida cotidiana (generalizaciones). * Construcción de textos	ANTICIPACIÓN Consiste en la posibilidad descubrir, a partir de la lectura de una palabra o de algunas letras de ésta, la palabra o letras que aparecerán a continuación; pueden ser léxico-semánticas (un verbo, un sustantivo un adjetivo, etc.)	LECTURA COMPARTIDA (Con dramatización y canciones)
	CONFIRMACIÓN Y AUTOCORRECCIÓN Al comenzar a leer un texto, el lector se pregunta lo que puede encontrar en él. A medida que avanza en la lectura va confirmando, modificando o rechazando las hipótesis que se formuló; también confirma si la predicción o anticipación coincide con la que aparece en el texto.	LECTURA GUIADA (Plantear preguntas)
	INFERENCIA Permite completar información ausente o implícita, a partir de lo dicho en el texto, a deducir información, unir o relacionar ideas expresadas en los párrafos, así como dar sentido a palabras o frases dentro de un contexto.	LECTURA POR PAREJAS (Niños adelantados con los que presentan dificultad)
	MONITOREO O METACOMPREENSIÓN Consiste en evaluar la propia comprensión, detenerse y volver a leer, encontrar relaciones de ideas para la creación de significados.	LECTURA INDEPENDIENTE O INDIVIDUAL (En voz baja o en silencio)
 Imágenes Educativas.com		LECTURA COMENTADA (Al terminar cada párrafo o al final de la lectura, se comenta)
		LECTURA DE EPISODIOS (Cuando la lectura es muy larga y se deja la continuidad para otro momento)

2 Dislexia

Escribir las letras al revés, confundir números y letras, falta de atención en clase, mala ortografía y problemas al leer y escribir son algunos de los signos de este trastorno del aprendizaje.

SIGNOS 3-5 años

¿Qué es?

- Alteración en el Sistema Nervioso.
- Dificultad en la recepción, elaboración y comprensión de información escrita.
- Confusión de las letras y números al leer y escribir.

TIPOS

- **Fonológica o indirecta:** Errores visuales, dificultad para leer palabras largas y pseudopalabras.
- **Superficial:** Omisiones, agregan o sustituyen letras.
- **Mixta o profunda:** Errores visuales, derivativos y semánticos.

SIGNOS 9-12 años

- Bloqueos en exámenes.
- Dificultad para seguir instrucciones complejas y consecutivas.
- Dificultad en la comprensión de textos, y copiar del pizarrón.
- Dificultad para exponer conocimientos, y usar verbos de manera correcta.

ESTRATEGIAS

- Actividades que ayuden a la discriminación de letras, palabras y números, como sopa de letras y crucigramas.
- Material atractivo para leer, como cómics, revistas, chistes, trabalenguas.

ESTRATEGIAS

Juegos de movimiento con su cuerpo, como "simón dice", "Avancito".

SIGNOS 6-9 años

- Dificultad para alinear las cifras en operaciones.
- Falta de organización y planificación.
- Presionan el trazo, errores de segmentación, omisión de acentos y signos de puntuación.
- Dificultad para leer y escribir, tablas de multiplicar, números, variaciones en forma inversa.

ESTRATEGIAS

- Unir puntos, descubrir palabras nuevas con textos cortos y llamativos.
- Realizar letras con distintos materiales, pintura, crema de afeitar, sobre arena.

Recuerda que siempre es importante consultar al especialista, que en este caso, será quien te dará el diagnóstico final.

Fuente:

<http://www.dislexia.net/>
<http://www.inec.org.ar/diagnostico-y-trastornos-del-aprendizaje/>
<https://www.understanding.org/es-mx/learning-attention-issues/the-scientific-approaches/treatment-options/treatment-for-kids-with-dyslexia>

Contenido por: Alejandra Merced
 Diseño por: Kerline Correa

5.1. Protocol per a l'elaboració d'una avaluació sociopsicopedagògica.

A continuació incorporem un gràfic on determinem quin és el procediment d'actuació. (La part blava reflecteix les actuacions prèvies a la realització d'un PAP i la part taronja, les actuacions necessàries per a tindre una avaluació sociopsicopedagògica)

5.2. Mesures de Nivell 3 (Tutora, equip docent, mestres de suport no necessàriament especialitzats en Ail o PT, amb assessorament de l'equip d'orientació)

Per a l'aplicació de les mesures de nivell 3 és recomanable l'assessorament de l'equip d'orientació.

	MESURES ORGANITZATIVES	MESURES METODOLÒGIQUES	MESURES CURRICULARS	MESURES DE CARÀCTER SOCIAL
ACCÈS O PRESENCIA	-Accessibilitat i adequació dels espais comuns (a nivell arquitectònic, ubicació d'espais, senyalització,...) -Protocol d'atenció sanitària específica en alumnat amb malalties cròniques.		-Flexibilització de l'escolarització en l'alumnat d'escolarització tardana. -Programes d'enriquiment curricular.	-Acompanyament personalitzat per sol·licitar beques i/o ajudes.
APRENTATGE	-Reforç, principalment dins de l'aula i, si és fora, serà per preparar posteriors intervencions dins de l'aula. -Activitats d'ensenyament intensiu de les llengües per a alumnat nouvingut que no coneix cap de les dues llengües cooficials.	-Assegurar especialment la participació en qualsevol del les AEE. -Docència compartida amb professorat especialitzat o no especialitzat.	-Pla de reforç per a l'alumnat que ha suspès assignatures en primària. -Programacions multinivell. -PELO -Programes específics d'aprenentatge de les llengües cooficials.	-Compromís família/escola.
PARTICIPACIÓ				-Acompanyament per garantir la igualtat de gènere i la interse

5.2.1. Dos mestres a l'aula. Docència compartida.

FONT: Teresa Huguet "Aprender juntos en el aula" p. 101

S'aprofitaran les hores de docència compartida per a treballar aquells aspectes que es considera que són importants per a l'alumna o alumne que te les NESE, però tractant de garantir l'èxit d'aquest alumnat. No obstant, el treball haurà de ser inclusiu, és a dir, haurà de ser aprofitable per a tot el grup ja que hem de ser obertes, per a permetre diferents nivells de resolució i complexitat.

En aquestes sessions es tractarà de fer actuacions que impliquen interacció i treball conjunt entre l'alumnat (es recomana especialment el format "Grups Interactius").

Cal que, en aquestes sessions es facen activitats dirigides (com correccions grupals, explicacions magistrals, visionat de vídeos,...) ja que aquestes activitats pot fer-les un únic mestre a l'aula.

Caldrà deixar constància en les actes del cicle, en la primera reunió de coordinació

docent del curs (una vegada estiguen clars els suports) quines seran les activitats que es realitzaran. (Vore quadre T. Huguet p. 101)

5.2.2. Suport fora de l'aula

Es tractaran d'evitar al màxim les sessions de suport fora de l'aula. En tot cas, aquestes es podran fer quan les activitats que es realitzen fora de l'aula vagen a revertir després dins de l'aula.

5.2.3. Aprenentatge de llengües per a alumnat nouvingut desconexedor d'ambdues llengües cooficials.

En cas d'incorporar-se al centre una alumna o alumne que desconega les dues llengües cooficials de la nostra Comunitat Autònoma i que siguin majors de 7 anys, s'establirà un Pla d'Aprenentatge de la llengua que haurà de dissenyar-se en funció de la situació específica de l'alumne o alumna i estrà adreçat a l'aprenentatge vehicular que garanteix la comunicació bàsica.

Aquest aprenentatge podrà fer-se fora de l'aula i durarà fins que els xiquet o xiqueta haja adquirit la capacitat suficient de comunicació que li permeti relacionar-se amb els seus companys i companyes.

5.3. Mesures de nivell 4

Aquestes mesures les aplica l'equip docent amb la intervenció directa de les mestres de l'equip d'orientació, personal no docente de suport (si s'escau) i altres agents externs (si és necessari). **Implica necessàriament un PAP.**

	MESURES ORGANITZATIVES	MESURES METODOLOGIQUES	MESURES CURRICULARS	MESURES DE CARÀCTER SOCIAL
ACCÈS O PRESENCIA	Accessibilitat personalitzada a les activitats extraescolars i complementàries. Provisió de suports tècnics i/o tecnològics.			Provisió de beques específiques per a alumnat amb necessitats educatives especials.
APRENTATGE	Coordinació amb professionals dels centres d'Educació Especial. Provisió de productes de suport tècnics i tecnològics. -Sistemes alternatius de comunicació. -Reducció de ratio.		-Programes específics personalitzats per a l'adquisició i ús funcional de la comunicació, llengua o parla. -ACIS. -Retard d'escolarització o pròrroga d'un any en alumnat d'educació infantil. -	-

PARTICIPACIÓ	Coordinació amb Serveis Socials, salut, salut mental, ajuntaments, centres d'estimulació primerenca, entitats proveïdores de recursos de suport (discapacitats auditives, visuals, motores, intel·lectuals,...)			
--------------	---	--	--	--

5.3.1. L'alumnat TEA

<http://www.ceice.gva.es/documents/169149987/169674754/TEA.pdf>

RECOMANACIONS GENERALS PER A L'AULA:

- Ús de suports visuals si és necessari (pictogrames, gestos,...)
- En infantil, desenvolupar activitats per ensenyar a utilitzar correctament els joguets.
- Proporcionar ferramentes que funcionen com a la seua funció executiva externa com a Guia per a consultar cada part del procés.
- Elaborar un llistat amb els passos a seguir i avançar-lo
- Organitzar visualment el camp de treball.
- Utilitzar marcadors visuals per a la gestió del temps i ajudar en la gestió del temps dedicat a les tasques.
- Insistir molt en el ús de l'agenda o la llista de tasques pendents.
- Assegurar-nos que te les tasques anotades i tindre molta coordinació amb la família.
- Reduir la càrrega d'escriptura manual (p.exemple no copiar enunciats,...)
- Ser flexible en les dates d'entrega si observem esforç.
- Ser flexible en els formats d'entrega de les tasques.
- Dividir el treball en passos més xicotets i seqüenciar-lo de forma temporal d'una manera molt clara.
- Fomentar el treball cooperatiu i interactiu.

EN ELS CONTROLS:

- Permetre els exàmens orals.
- Fer preguntes clares,concretes i estructurades. Una ordre per cada pregunta.
- Donar més temps per fer l'examen.
- Assegurar-nos que ha entés cada pregunta.
- Evitar les respostes que impliquen molta redacció manual.

UBICACIÓ D'ESPAIS:

- Buscar espais amb menys soroll per a ubicar la seua aula.
- Ubicar a l'alumne o alumna en primera fila per eliminar distraccions.

28

CONTEXT SOCIAL:

- Tractar que estiga el màxim temps possible amb aquells o aquelles alumnes que tenen més habilitats socials o empàtiques.

5.3.2. L'ALUMNAT TDA-H

http://www.ceice.gva.es/documents/169149987/169674754/TDAH_guia_comu_educativa.pdf

RECOMANACIONS GENERALS PER A L'AULA:

- Treballar amb rutines repetitives.
- Demanar-li que repeteixa verbalment les instruccions del que cal fer.
- Tindre molta cura de la seua agenda i molta coordinació amb la família.
- Tindre un calendari en l'aula en una zona visible i donar-li protagonisme.
- Treballar en xicotets grups de tasques.
- Ser molt constant en el club dels valents.
- Reforçar molt positivament aquelles coses que el xiquet o xiqueta fa bé.
- Recordar abans de començar a fer qualsevol tasca o activitat què fa falta.
- Evitar cridar-li l'atenció en públic.

QUE HACER EN CLASE CON UN ALUMNO QUE TIENE SÍNDROME DE ASPERGER

1. Los profesores deben asumir el diagnóstico.
2. Deben informarse sobre el Síndrome de Asperger. No es una disminución psíquica, sino un trastorno neurológico sin retraso mental.
3. La madre es la mejor fuente de información del comportamiento del alumno.
4. Proteger al alumno antes, durante y después de clase. Sobre todo en el recreo, porque es objeto de burlas acoso y agresiones físicas.
5. El alumno no recibe los mensajes y avisos que van dirigidos a toda la clase. Es preciso repetirle el mensaje a él personalmente.
6. Su escritura suele ser poco legible. Si es necesario, ofrecerle un modo alternativo con ordenador.
7. Su comprensión del mundo que le rodea es literal. Evitar frases ambiguas o metafóricas. Si en la clase sus respuestas son demasiado cortas, puede deberse a su interpretación literal de la pregunta.
8. Es raro que mientan o actúen con malicia. Son muy sinceros y leales. A veces, otros alumnos se aprovechan de su inocencia.
9. Su edad emocional es inferior a la cronológica. No hay que sorprenderse de un comportamiento inmaduro.
10. Sus actos son más lentos que los demás. Algunas tareas sencillas les resultan difíciles: atar los zapatos, trazar una línea recta con regla, etc. No hay que apurarlo ni insistir en que haga lo que no puede. Necesita más tiempo para hacer exámenes y ejercicios.

mágenes
educativas

@acrblo

5.3.3. L'ALUMNAT AMB ALTES CAPACITATS

http://www.ceice.gva.es/documents/169149987/169674754/Guia_altes_capacitats.pdf

RECOMANACIONS GENERALS PER A L'AULA:

- Preparació de diferent tipus de treballs com ara: conferències, exposicions,
- demostracions artístiques,...
- Crear grups d'investigació i o treballs complementaris: revista escolar, taller de matemàtiques, grups de teatre,...
- Programacions multinivell.

5.3.4. ALUMNAT AMB TEL.

https://orientacion.educarex.es/images/Guia_TEL_RL_Andalucia.pdf

http://www.ceice.gva.es/documents/169149987/169674754/Dificultats_llenguatge_comunicacio.pdf

RECOMANACIONS GENERALS PER A L'AULA (FONT: PRODISCAT)

- Fomentar activitats d'aprenentatge amb tots els sentits.
- Verificar que l'alumne o alumna ha entès i integrat aprenentatges que són la base.
- Desglossar l'aprenentatge en passos xicotets que s'han d'anar assolint per a passar al següent.
- Ser sistemàtic en l'ús de la repetició.
- Automatitzar els aprenentatges a través de la pràctica.
- Centrar l'ensenyament en el desenvolupament d'habilitats útils i transferibles i fugir de l'acumulació de conceptes poc útils que l'alumne no pot recordar.
- Treballar la metacognició: fer prendre consciència de quines són les dificultats per aplicar estratègies de compensació i regulació.

RESPECTE A L'APRENTATGE DE LA LECTO-ESCRITURA

- Treballar molt la consciència fonològica: memòria i discriminació auditiva.
- Lectura diària d'uns 30 minuts per treballar consciència fonològica i comprensió.
- Ensenyar la correspondència so-grafia: començar amb síl·labes directes, després inverses, travades,... i després generalitzar les regles per formar noves paraules.
- Ensenyar a l'alumnat a practicar la velocitat lectora sempre amb suport d'un adult que ensenye un model correcte. Lectura conjunta.
- Augmentar la quantitat de vocabulari. Treballar molt l'aprenentatge de paraules d'ús poc freqüent.
- Treballar molt la comprensió inferencial.
- Ensenyar els alumnes i les alumnes a verificar la seua comprensió mentre llegeix i acostumar-los a revisar i rellegir al que escriuen.

BIBLIOGRAFIA UTILITZADA PER A L'ELABORACIÓ D'AQUEST DOCUMENT

CREA (2006-2011). Includ-ed. Estrategias para la inclusión y la cohesión social en Europa a partir de la educación.

MINISTERIO DE EDUCACIÓN (2011). Actuaciones de éxito en las escuelas europeas Nº9.

AUBERT, A., FLECHA, A., GARCÍA, C., FLECHA, R., Y RACIONERO, S. (2008) Aprendizaje dialógico en la sociedad de la información. Barcelona. Hipatia.

PÉREZ, E. (2011) Educación inclusiva y las comunidades de aprendizaje como alternativa a la escuela tradicional. UCM

Aubert, A., Duque, E., Fisas, M. & Valls, R. (2004). *Dialogar y transformar. Pedagogía crítica del siglo XXI*. Barcelona: Graó.

Vigotsky, L. (1979). *El desarrollo de los procesos psicológicos superiores*. Barcelona: Crítica

Huguet, T. (2006). *Aprender juntos en el aula. Una propuesta inclusiva*. Barcelona: Graó

INCLUD-ED. Estrategias para la inclusión y la cohesión social en Europa a partir de la educación 2012